

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Urto/2/2015
Identifikačné číslo spisu:	2014898775
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2014898775.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 26. marca 2015 v Bratislave, v konaní o uznaní a výkone rozhodnutia o peňažnej sankcii, na podklade odvolania odsúdeného L. K. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 08. januára 2015, sp. zn. 6Ntc 15/2014, takto

rozhodol:

I/ Podľa § 518 ods. 4 Tr. por. rozsudok Krajského súdu v Trnave z 08. januára 2015, sp. zn. 6Ntc 15/2014, sa z r u š u j e.

II/ Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 183/2011 Z.z. o uznávaní a výkone rozhodnutí o peňažnej sankcii v Európskej únii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 183/2011 Z.z.“)

sa u z n á v a n a ú z e m í S l o v e n s k e j r e p u b l i k y

trestný rozkaz Okresného súdu Tiergarten z 02. augusta 2013, sp. zn. 251a Cs 3021 Js 8732/12 (109/13), právoplatný 01. októbra 2013, ktorým bol

L. K., nar. XX. F. XXXX, trvale bytom ul. N. XXXX/X, G., štátny občan Slovenskej republiky uznaný vinným zo spáchania prečinu vylákania služieb podľa § 265a nemeckého Trestného zákonníka na tom skutkovom základe, že sa prepravoval dopravným prostriedkom s tým úmyslom, že za túto prepravu nezaplatí, a to tak, že dňa 09. júla 2012 medzi 18:31 hod. a 20.15 hod. cestoval vlakom spoločnosti Deutsche Bahn z Berlína do Braunschweig bez platného cestovného dokladu (cena lístku 56 eur),

a odsúdený na peňažný trest vo výške 600 eur s tým, že je povinný zaplatiť aj trovy trestného konania.

III/ Podľa § 13 ods. 2, ods. 3 zákona č. 183/2011 Z.z. sa odsúdenému L. K. u k l a d á peňažný trest vo výmere 600 eur, a tiež i povinnosť zaplatiť súdne trovy vo výške 73,50 eur.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave na základe návrhu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky rozsudkom z 08. januára 2015, sp. zn. 6Ntc 15/2014, rozhodol o tom, že podľa § 11 ods. 2 zákona č. 183/2011 Z.z. sa uznáva rozhodnutie Okresného súdu Tiergarten z 02. augusta 2013, sp. zn. 251a Cs 3021 Js 8732/12 (109/13), právoplatné 01. októbra 2013, o uložení peňažnej sankcie občanovi Slovenskej republiky L. K., nar. XX. F. XXXX, naposledy bytom G., ul. N. XXXX/X, Slovenská republika, v celkovej výške 673,50 eur, ktoré sa súčasne na území Slovenskej republiky stáva vykonateľným.

Proti tomuto rozsudku podal odsúdený L. K. odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že je nemajetný, dlhodobo nezamestnaný a poberá jedine dávku v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur. Ako prílohu priložil i potvrdenie z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaného odvolania preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce, pričom dospel k takému záveru, že hoci je rozhodnutie vecne správne, výrok napadnutého prvostupňového rozsudku nie je v súlade so zákonom (formálne správny), a preto bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vyššie.

Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 183/2011 Z.z. ak nie je dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia o peňažnej sankcii podľa § 12, súd rozhodne o uznaní takého rozhodnutia a súčasne rozhodne, že sa také rozhodnutie vykoná.

Podľa § 13 ods. 2 zákona č. 183/2011 Z.z. ak rozhodnutím o peňažnej sankcii bola uložená peňažná sankcia podľa § 2 písm. b) prvého bodu, krajský súd vo svojom rozhodnutí rozhodne o uložení peňažného trestu; ak ide o peňažnú sankciu uloženú týmto rozhodnutím právnickej osobe, krajský súd vo svojom rozhodnutí rozhodne o uložení ochranného opatrenia zhabania peňažnej čiastky. Náhradný trest odňatia slobody za nevykonaný peňažný trest môže krajský súd uložiť, len ak justičný orgán štátu pôvodu v osvedčení takú možnosť pripustil, pričom trestná sadzba uloženého náhradného trestu nesmie presiahnuť hranicu, ktorá je v osvedčení týmto orgánom uvedená, a zároveň hranicu trestnej sadzby náhradného trestu podľa Trestného zákona.

Podľa § 13 ods. 3 zákona č. 183/2011 Z.z. súd pri uznaní rozhodnutia o peňažnej sankcii ponechá v ňom uloženú peňažnú sankciu v nezmenenej výške. Ak rozhodnutie o peňažnej sankcii bolo vydané pre skutok, ktorý nebol spáchaný na území štátu pôvodu a je daná právomoc slovenských orgánov podľa právneho poriadku Slovenskej republiky na konanie o danom skutku, súd zmení výšku uloženej peňažnej sankcie na najvyššiu možnú výmeru, ktorý by mohol uložiť, ak by v konaní o danom skutku rozhodoval. Súd nesmie pritom uložiť trest prísnejší, ako bol uložený v rozhodnutí o peňažnej sankcii.

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 183/2011 Z.z. súd rozhodne o odmietnutí uznania a výkonu rozhodnutia o peňažnej sankcii, ak

- a/ voči tej istej osobe pre ten istý skutok už bolo právoplatne rozhodnuté slovenským súdom alebo ak súd má informáciu, že konanie vedené v niektorom členskom štáte proti tej istej osobe pre ten istý skutok sa právoplatne skončilo odsudzujúcim rozsudkom, ktorý bol už vykonaný, v súčasnosti sa vykonáva, alebo už nemôže byť vykonaný podľa právnych predpisov štátu, v ktorom bol vynesенý,
- b/ skutok, pre ktorý bolo vydané rozhodnutie, nie je trestným činom podľa právneho poriadku Slovenskej republiky a nejde o konanie podľa § 3 ods. 2, 3 a 5,
- c/ rozhodnutie o peňažnej sankcii sa týka skutkov, ktoré sa podľa právneho poriadku Slovenskej republiky považujú za spáchané čiastočne alebo v celom rozsahu na území Slovenskej republiky,
- d/ rozhodnutie o peňažnej sankcii sa týka skutkov, ktoré boli spáchané mimo územia štátu pôvodu a právny poriadok Slovenskej republiky neumožňuje trestné stíhanie pre rovnaké skutky, ak boli spáchané mimo územia Slovenskej republiky,
- e/ povinný je osobou vyňatou z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu,
- f/ osoba nie je podľa právneho poriadku Slovenskej republiky z dôvodu jej veku trestne zodpovedná za konanie, pre ktoré bolo vydané rozhodnutie o peňažnej sankcii,
- g/ výška uloženej peňažnej sankcie je nižšia ako 70 eur.

Podľa § 12 ods. 2 zákona č. 183/2011 Z.z. uznanie a výkon rozhodnutia o peňažnej sankcii súd odmietne aj vtedy, ak

a/ rozhodnutie o peňažnej sankcii zjavne nezodpovedá vydanému osvedčeniu alebo ak vydané osvedčenie je neúplné a neobsahuje všetky údaje potrebné na vydanie rozhodnutia o uznaní a výkone,

b/ výkon rozhodnutia o peňažnej sankcii je premlčaný podľa právneho poriadku Slovenskej republiky a na stíhanie trestného činu alebo iného deliktu je daná právomoc slovenských orgánov podľa právneho poriadku Slovenskej republiky,

c/ z osvedčenia vyplýva, že dotknutá osoba nebola v súlade s právnym poriadkom štátu pôvodu osobne alebo prostredníctvom zástupcu oprávneného na jej zastupovanie poučená o svojom práve podať opravný prostriedok a o lehotách na jeho podanie,

d/ z osvedčenia vyplýva, že dotknutá osoba sa osobne nezúčastnila konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia o peňažnej sankcii, okrem prípadov, keď sa v osvedčení uvádza, že dotknutá osoba v súlade s procesnými požiadavkami právneho poriadku štátu pôvodu

1. bola včas predvolaná, a tým informovaná o termíne a mieste konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia o peňažnej sankcii, alebo sa jej inými prostriedkami doručili informácie o termíne a mieste konania takým spôsobom, že bolo jednoznačne preukázané, že si bola vedomá plánovaného konania, a informovaná o tom, že justičný orgán štátu pôvodu môže vydať rozhodnutie, ak sa nezúčastní konania, alebo

2. vedomá si plánovaného konania splnomocnila právneho zástupcu, ktorý bol vymenovaný dotknutou osobou alebo ustanovený štátom, aby ju obhajoval v konaní a tento právny zástupca ju v konaní skutočne obhajoval, alebo

3. po tom, ako sa jej doručilo rozhodnutie o peňažnej sankcii a bola výslovne poučená o práve na opravný prostriedok, na ktorom má dotknutá osoba právo zúčastniť sa a ktoré umožní opätovné preskúmanie samotnej veci vrátane nových dôkazov a ktorý môže viesť k zrušeniu pôvodného rozhodnutia a vydaniu nového, výslovne uviedla, že proti rozhodnutiu nepodáva opravný prostriedok v rámci príslušnej lehoty,

e/ z osvedčenia vyplýva, že dotknutá osoba sa osobne nezúčastnila konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia o peňažnej sankcii, okrem prípadov, keď sa v osvedčení uvádza, že dotknutá osoba sa po tom, ako bola výslovne poučená o konaní a o možnosti byť osobne prítomná na tomto konaní, výslovne vzdala práva na ústne pojednávanie a výslovne uviedla, že nepodáva opravný prostriedok,

f/ z osvedčenia vyplývajú skutočnosti, ktoré vedú k dôvodnému podozreniu možného porušenia základných práv alebo základných právnych zásad zakotvených v článku 6 Zmluvy o Európskej únii v konaní, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia o peňažnej sankcii.

Podľa § 2 písm. b/ zákona č. 183/2011 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie peňažnou sankciou povinnosť uložená rozhodnutím o peňažnej sankcii zaplatiť

1. peňažný trest,

2. pokutu,

3. náhradu škody priznanú poškodenému voči odsúdenému v trestnom konaní,

4. trovy trestného a správneho konania,

5. peňažnú sumu na všeobecne prospešné účely alebo v prospech poškodených trestnými činmi.

V posudzovanom prípade boli splnené všetky zákonom stanovené predpoklady na vydanie rozhodnutia o uznaní a výkone cudzozemského rozhodnutia o peňažnej sankcii.

Vo veci konal a rozhodoval príslušný krajský súd (§ 9 ods. 2, veta prvá zákona č. 183/2011 Z.z.), a to na základe jemu doručenému slovenského prekladu osvedčenia o vydaní rozhodnutia o peňažnej sankcii (ide o osvedčenie podľa čl. 4 Rámcového rozhodnutia Rady 2005/214/SVV z 24. februára 2005 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na peňažné sankcie), pričom obsahom predloženého spisového materiálu je i vyššie citovaný právoplatný trestný rozkaz nemeckého súdu.

V súlade s § 11 ods. 1 písm. a/, ods. 2 zákona č. 183/2011 Z.z. bolo o uznaní a vykonaní rozhodnutia o peňažnej sankcii rozhodnuté bez zbytočného odkladu na neverejnom zasadnutí formou rozsudku, čomu

predchádzalo i písomné vyjadrenie prokurátorky Krajskej prokuratúry Trnava.

Odsúdený L. K. je občanom Slovenskej republiky, na ktorej území má zároveň trvalý pobyt, a teda i podmienka uvedená v § 4 zákona č. 183/2011 Z.z. bola splnená.

Pokiaľ ide o otázku posudzovania trestnosti skutku aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, tak tu poukazuje odvolací súd na to (rovnako ako sa uvádza už aj v napadnutom rozhodnutí), že konanie odsúdeného bolo zo strany justičného orgánu štátu pôvodu podradené pod „podvodné konanie“, t.j. do kategórie trestných činov v zmysle § 3 ods. 3 písm. t/ zákona č. 183/2011 Z.z., pri ktorej zákon vylučuje skúmanie obojstrannej trestnosti (§ 3 ods. 2 zákona č. 183/2011 Z.z.). V súvislosti s posudzovaným prípadom je pritom žiaduce na tomto mieste poukázať i na ust. § 3 ods. 4 zákona č. 183/2011 Z.z., v zmysle ktorého sa pre priradenie trestného činu k niektorej z kategórií trestných činov uvedených v odseku 3 nevyžaduje, aby sa pomenovanie alebo znaky trestného činu podľa právneho poriadku štátu pôvodu a Slovenskej republiky zhodovali.

Keď potom nebol za daného stavu zároveň správne zistený ani žiaden dôvod pre odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia o peňažnej sankcii podľa § 12 zákona č. 183/2011 Z.z., nebolo možné v súlade s § 13 ods. 1 zákona č. 183/2011 Z.z. rozhodnúť inak ako o jeho uznaní a vykonaní.

Pochybenie, ktorého sa v posudzovanom prípade konajúci krajský súd dopustil - a ktoré najvyšší súd napravil - spočíva v tom, že tento vo výroku napadnutého rozhodnutia uviedol, že rozhoduje podľa § 11 ods. 2 zákona č. 183/2011 Z.z., ktorý však ustanovuje len formu rozhodnutia (konkrétne či sa má rozhodovať formou rozsudku alebo uznesením). Okrem toho vôbec bližšie nešpecifikoval uznávaný trestný rozkaz, akého činu sa tento týka a ako bol tento kvalifikovaný v štáte pôvodu.

A keďže prvostupňový súd sa napokon dôsledne neriadil ani vetou prvou § 13 ods. 2 zákona č. 183/2011 Z.z., a i v tomto smere bolo potrebné vykonať nápravu. Uložená peňažná sankcia zostala pritom v zmysle ust. § 13 ods. 3 zákona č. 183/2011 Z.z. v nezmenenej výške - spolu 673,50 eur (600 eur predstavuje z toho peňažný trest a zvyšok sú trovy trestného konania; § 2 písm. b/ bod prvý a štvrtý zákona č. 183/2011 Z.z.).

Čo sa týka možnosti prípadného uloženia náhradného trestu odňatia slobody za nevykonaný peňažný trest (§ 13 ods. 2, veta druhá zákona č. 183/2011 Z.z.), tak túto justičný orgán štátu pôvodu podľa svojho vyjadrenia v osvedčení nepripustil, a teda jeho uloženie neprichádzalo u odsúdeného L. K. do úvahy.

Pokiaľ ide o odvolacie tvrdenia odsúdeného (že je nemajetný, dlhodobo nezamestnaný a poberá jedine dávku v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur), tak tu je treba uviesť iba toľko, že - ako vyplýva už aj z vyššie uvedeného - tieto sú z hľadiska daného rozhodovania irelevantné.

S poukazom na vyjadrenie prokurátorky Krajskej prokuratúry Trnava (č. 1. 38 spisu) dáva potom najvyšší súd záverom do pozornosti tiež tú skutočnosť, že v posudzovanom prípade bolo v Spolkovej republike Nemecko konanie odsúdeného posúdené ako napĺňajúce znaky trestného činu (§ 2 písm. a/ prvý bod zákona č. 183/2011 Z.z.), konkrétne prečinu vylákania služieb podľa § 265a nemeckého Trestného zákonníka. Nemecký trestný kódex je založený na bipartícii trestných činov, keď okrem prečinov pozná i zločiny (viď § 12 nemeckého Trestného zákonníka).

A napokon úplne na záver nedá neuviesť, že neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu neobsahuje v poučení žiaden údaj o lehote na podanie odvolania, a preto aj keby bolo bývalo toto odsúdeným L. K. podané po zákonom stanovenej 15-dňovej lehote (§ 309 ods. 1 Tr. por.) - čo však daný prípad nie je, keďže rozsudok mu bol doručený 10. februára 2015 a odvolanie proti nemu podal 20. februára 2015 - nebolo by ho možné zamietnuť ako oneskorene podané podľa § 316 ods. 1 Tr. por. práve z dôvodu tohto nedostatku na strane súdu, a to s ohľadom na druhý odsek posledne zmieňovaného ustanovenia (viď k tomu tiež § 23 zákona č. 183/2011 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.